KONFEDERACJA LEWIATAN

Warszawa, 23 listopad 2026 r.
KL/751/336/AZ/2026

Pan
Kazimierz Kleina
Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku z pracami legislacyjnymi związanymi z ustawą o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (druk senacki nr 917, druki sejmowe nr 3163 i 3285), Konfederacja Lewiatan przedstawia swoje uwagi.

Uprzejmie prosimy o zapoznanie się z naszą analizą oraz rozważenie uwzględnienia jej w toku prac legislacyjnych.

Z poważaniem

Marek Górski
Prezydent Konfederacji Lewiatan

W załączeniu: Stanowisko Konfederacji Lewiatan dot. ustawy z dnia 6 listopada 2026 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
recepcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

KONFEDERACJA LEWIATAN

Stanowisko Konfederacji Lewiatan dot. ustawy z dnia 6 listopada 2026 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu

Art. 2

Postulat

Postuluje się rozważyć zmianę brzmienia definicji ,,Klienta" na potrzeby wypełniania obowiązków Ustawy AML poprzez wyłączenie z jej zakresu podmiotów należących do tej samej grupy w odniesieniu do czynności dokonywanych pomiędzy tymi podmiotami w ramach relacji wewnątrzgrupowych, np. przez doprecyzowanie *„W ramach transakcji grupowych podmioty z grupy nie są dla siebie Klientami".*

Ewentualnie należałoby rozważyć przynajmniej uzupełnienie Projektu o wyłączenie transakcji w ramach grupy kapitałowej poprzez dodanie w art. 4 Ustawy AML ust. 2 w brzmieniu: *„Niniejsza ustawa nie ma zastosowania do działalności finansowej ani do innych usług finansowych, które są świadczone przez członków grupy na rzecz innych członków tej grupy, w tym w zakresie wymiany walut i pośrednictwa wymiany walut."* Taka zmiana nie podważyłaby poprawności implementacji rozwiązań przyjętych w dyrektywie 2015/849 a miałaby charakter dostosowawczy do przepisów wynikających z Rozporządzenia 2024/1624.

Uzasadnienie postulatu

Proponowane w pierwszej kolejności rozwiązanie obejmuje wymianę walut, pośrednictwo w wymianie walut, jak i inne czynności wykonywane wewnątrz grupy, które ze względu na swój charakter mogłyby skutkować powstaniem obowiązków wynikających z Ustawy AML, w tym przykładowo określone usługi doradztwa podatkowego lub prawnego. Nakładanie obowiązków AML na czynności wykonywane wewnątrz tej samej grupy może prowadzić do powstania obowiązków o charakterze w znacznej mierze formalnym, nieprzekładających się proporcjonalnie na ograniczenie ryzyka ML/TF. Proponujemy zatem rozważyć efektywność przyjętych rozwiązań i możliwość poczynienia takiego uregulowania krajowego w ramach prawa UE. Przyjęcie rozwiązania odnoszącego się do samej relacji pomiędzy podmiotami z grupy pozwoliłoby uniknąć konieczności identyfikowania poszczególnych kategorii usług i ryzyka powstawania wątpliwości co do czynności niewymienionych wprost w przepisie.

Szczególną uwagę zwracamy na zidentyfikowaną kwestię dotyczącą wewnątrzgrupowej wymiany walut. Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 2 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, w ramach kategorii instytucji obowiązanych są wskazani m.in. przedsiębiorcy świadczący usługę wymiany walut lub usługę pośrednictwa w wymianie walut niebędący innymi instytucjami obowiązanymi (art. 2 ust. 1 pkt. 11). Zgodnie z tym brzmieniem tego przepisu, nawet podmioty świadczące ww. usługi w ramach jednej

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
recepcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

grupy kapitałowej w modelu zarządzenia finansami grupy są instytucjami obowiązanymi, chociaż te usługi stanowią marginalną działalność tych podmiotów. Na poziomie UE w obecnym kształcie regulacji nie są wprost wyłączone transakcje finansowe w ramach grupy. Można jednak takie aktywności interpretować w sposób spójny z określeniami użytymi dla celów definicji „instytucji finansowej" użytej w Rekomendacjach Grupy do Spraw Działań Finansowych (Financial Action Task Force, dalej „Rekomendacje FATF"). **Zgodnie z Rekomendacjami FATF, instytucją finansową jest podmiot, którego dana aktywność stanowi podstawową działalność. Jak się wydaje nie było intencją FATF przyznawanie statusu instytucji podmiotom prowadzącym działalność niefinansową lub u których działalność finansowa ma charakter uboczny/sporadyczny/pomocniczy.** Sytuacja wybranych transakcji realizowanych w grupie wprost została określona w Rozporządzeniu 2024/1624 z dnia 31 maja 2024 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Ustawa nie odnosi się do transakcji realizowanych w ramach grup kapitałowych w celu zarządzania finansami, do których zgodnie z motywem 11 Rozporządzenia 2024/1624 nie ma zastosowanie Rozporządzenie 2024/1624: *„Transakcje finansowe mogą również odbywać się w ramach tej samej grupy jako sposób zarządzania finansami grupy. Jednakże transakcje takie nie są podejmowane wobec klientów i nie wymagają stosowania środków w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Do celów zapewnienia pewności prawa konieczne jest uznanie, że niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do działalności finansowej ani do innych usług finansowych, które są świadczone przez członków grupy na rzecz innych członków tej grupy.".* Transakcje realizowane pomiędzy podmiotami należącymi do tej samej grupy kapitałowej cechują się, co do zasady, znacznie niższym poziomem ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu. Objęcie obowiązkami wynikającymi z Ustawy AML transakcji realizowanych wewnątrzgrupowo prowadzi do znacznego obciążenia administracyjnego, które nie przekłada się na zwiększenie skuteczności systemu AML.

Art. 68d

<u>Postulat</u>

Zmianie winien ulec art. 68d w taki sposób, że w ust. 2 w zakresie podmiotów, które posiadają uzasadniony interes winny znaleźć się Biura Informacji Gospodarczej. BIG-i powinny wskazane dane „uzyskiwać oraz przetwarzać w zakresie uzasadnionym wykonywaniem ustawowych uprawnień lub obowiązków" lub co najmniej „uzyskiwać na zlecenie klienta biura i przetwarzać w zakresie uzasadnionym wykonywaniem ustawowych uprawnień lub obowiązków", tj. działając na zlecenie i na rzecz instytucji obowiązanych wskazanych w art. 2 ustawy i będących klientami biura. Równocześnie stosownej zmianie powinien ulec również art. 28 ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych.

<u>Uzasadnienie postulatu</u>

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
recepcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

Postulat wynika z roli jaką BIG-i pełnią w obrocie gospodarczym. Biura informacji gospodarczej – podobnie jak instytucja z art. 105 ust. 4 ustawy Prawo bankowe – są bazami danych służącymi podmiotom rynku finansowego i innym przedsiębiorcom jako dostawca danych niezbędnych dla analizy ryzyka kontraktowego ale też uzyskania informacji koniecznych do oceny potencjalnego kontrahenta. Przykładowo w ustawie o kredycie konsumenckim zarówno baza instytucji z art. 105 ust. 4 ustawy Prawo bankowe jak i bazy BIG są zdefiniowane na równi jako bazy danych dostarczające informacji niezbędnych dla oceny zdolności kredytowej.

Skoro zatem ustawodawca decyduje się na objęcie omawianym przepisem instytucji z art. 105 ust. 4 ustawy Prawo bankowe, która to instytucja co do zasady jest tak jak BIG-i bazą danych, a nie instytucją obowiązaną, to analogicznie winien objąć także biura informacji gospodarczej. BIG-i bowiem są bazami obsługującymi instytucje obowiązane wskazane w art. 2 ustawy i w tym zakresie winny mieć możliwość dostępu do tych danych co najmniej w zakresie procesów dostarczania danych tym podmiotom.

Rolą biur informacji gospodarczej jest dostarczanie podmiotom w szeroko rozumianym obrocie gospodarczym wiarygodnych informacji, które pozwalają na ocenę wiarygodności potencjalnych kontrahentów na rynku. Pojawia się rynkowa potrzeba dostarczania bardziej rozbudowanych raportów, zawierających szerszy zakres danych, który pozwala na dokonanie oceny wiarygodności podmiotów. BIG-i są traktowane jako swego rodzaju instytucje zaufania publicznego, które dostarczają wiarygodnych informacji, umożliwiając podjęcie decyzji w oparciu o jak najszerszy zakres danych, ułatwiając funkcjonowanie na rynku poprzez zachowanie płynności płatniczej. Z kolei BIG-i są regulowane i w zakresie nadzoru i w zakresie możliwości korzystania z baz danych poprzez wskazanie ich w katalogu zamkniętym zawartym w art. 28 ust. 1 o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych.

Art. 72

Postulat nr. I:

Wyłączenie z obowiązku przejścia na nowy system GIIF z raportowaniem ponadprogowym instytucji obowiązanych, które nie będą objęte obowiązkiem raportowania transakcji ponadprogowych na podstawie Rozporządzenia 2024/1624.

Uzasadnienie postulatu nr I:

Ustawa przewiduje obowiązek dostosowania się do nowego systemu teleinformatycznego GIIF części instytucji obowiązanych raportujących transakcje ponadprogowe. Jednocześnie zgodnie z Rozporządzeniem 2024/1624, od 10 lipca 2027 r. obowiązek ten nie będzie już dotyczyć szeregu instytucji, w tym m.in. „innych przedsiębiorców świadczących usługę wymiany walut lub usługę pośrednictwa w wymianie walut” (art. 2 ust. 1 pkt 11). W związku z tym nakładanie na te instytucje obowiązku dostosowania się do nowego systemu GIIF jedynie na okres przejściowy jest nieuzasadnione ekonomicznie i organizacyjnie.

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
recepcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

Postulat nr. II:

Rekomendujemy, aby ustawa w sposób jasny wskazywała, że raportowanie transakcji ponadprogowych dotyczy jedynie tych transakcji, które związane są działalnością danego podmiotu jako instytucji obowiązanej, a nie jakichkolwiek transakcji, które są związane jedynie z działalnością uboczną danego podmiotu.

Uzasadnienie postulatu nr. II:

Obecnie ustawa powoduje liczne wątpliwości co do tego, czy także te wspomniane transakcje wpadkowe, jednorazowe, uboczne powodują obowiązek raportowania jako transakcji ponadprogowych, gdy te transakcje nie są związane z relacją z klientem instytucji obowiązanej.

W odniesieniu się do uwag Projektodawca wskazał:

„Uwaga wykracza poza projekt ustawy. Niemniej jednak należy wskazać, że w ocenie projektodawcy brzmienie przepisu nie wymaga zmiany, gdyż z całokształtu ustawy wynika, że obowiązki określone w ustawie dotyczą jedynie tej działalności, z którą ustawa wiąże status instytucji obowiązanej”.

Wobec takiej interpretacji Projektodawcy, rozwiązaniem adresującym wątpliwości interpretacyjne mogłoby być wskazanie tak przedstawionej interpretacji w uzasadnieniu Ustawy.

Postulat nr. III

Uwaga odnosi się do art. 72 ust. 4-5 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Postulatem jest dodanie do Ustawy regulacji w brzmieniu bazującym na Komunikacie nr 15 GIIF doprecyzowującym sposób obliczania tego terminu:

„Obliczając termin do przekazania informacji, o których mowa w art. 72 ust. 4 nie uwzględnia się dnia, w którym doszło do zdarzenia podlegającego raportowaniu, zatem liczenie terminu rozpoczyna się od dnia następującego po tym zdarzeniu. Jeżeli koniec terminu przypadnie na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, to termin do raportowania upłynie następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.”

Uzasadnienie postulatu nr. III:

Zbliżony postulat przedłożono podczas konsultacji; Projektodawca ustosunkował się do niego (uwaga nr. 61) ,,Uwaga uwzględniona. – ustawa do zmiany!!” jednakże w przedstawionej wersji Ustawy trudno zidentyfikować w jaki sposób uwaga ta została uwzględniona.

Konfederacja Lewiatan, KL/751/336/AZ/2026

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
recepcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy